

TEMAPLAN

Tema: Hormonsystemet

Fag: Naturfag

Klasse: 10. trinn

Kompetansemål fra Kunnskapsløftet 2020:

- Sammenligne nervesystemet og hormonsystemet og beskrive hvordan rusmidler, legemidler, miljøgifter og doping påvirker signalsystemene

Kjerneelementer

- **Naturvitenskapelige praksiser og tenkemåter**
- **Kropp og helse**

Grunnleggende ferdigheter

- **Lese**
- **Skrive**
- **Muntlige**
- **Digitale**

Tverrfaglige temaer

- **Folkehelse og livsmestring**

Læringsmål

- **Hva hormoner er, og hvordan de virker**
- **Hvordan mange prosesser i kroppen blir styrt av hormonsystemet**
- **Hvordan rusmidler, doping og giftstoffer kan påvirke kroppens hormonsystem**

Kjennetegn på måloppnåelse

Lav kar 1 og 2	Middels kar 3 og 4	Høy kar 5 og 6
<p>Vet funksjonen til hormonsystemet i kroppen</p> <p>Vet hvor «kontrollsenteret» er i kroppen</p>	<p>Kan nevne noen likheter og ulikheter mellom nervesystemet og hormonsystemet</p> <p>Vet hvordan kjertelceller får «beskjed» om å produsere stoffer</p> <p>Vet hvordan hormoner kan påvirke celler et annet sted i kroppen</p> <p>Kan forklare hvilke oppgaver hypothalamus og hypofysen utfører sammen</p>	<p>Vet hvor hypothalamus og hypofysen er i hjernen, og kan beskrive forskjeller mellom de to</p>
<p>Kan nevne én hormonproduserende kjertel</p> <p>Kan navnet på et hormon og et «ikke-hormon» som produseres av kjertler</p>	<p>Kan forklare utdypende om adrenalin, insulin, glukagon, testosteron, østrogen og progesteron</p>	<p>Kan nevne seks hormonproduserende kjertler, hvilke hormoner de produserer og hva de påvirker (se s. 133)</p> <p>Kan forklare utdypende om menstruasjonssyklusen</p>
<p>Kan navn på et rusmiddel som påvirker hormonsystemet</p> <p>Kan gi et eksempel på en sykdom eller helseplage som kan behandles med tilskudd av hormoner</p>	<p>Kan med eksempler forklare hvordan tilskudd av hormoner kan brukes i behandling av noen vanlige sykdommer og helseplager</p> <p>Kan forklare hva anabole steroider er og hvorfor det brukes, om mulige bivirkninger og farer ved bruk</p>	<p>Kan forklare utdypende om miljøgifter ved bruk av eksempler som hormonhermere, PCB, Ftalater og parabener</p>